

Asia: E 139/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n strategia metaanipäästöjen vähentämiseksi, perusmuistio TEM2020-00567

Suomen Kaasuyhdistyksen asiantuntijalausunto EU:n strategiasta metaanipäästöjen vähentämiseksi

Suomen Kaasuyhdistys pitää EU:n strategiaa metaanipäästöjen vähentämiseksi tervetulleena. Strategia tarjoaa mahdollisuuden vähentää ilmastopäästöjä merkittäviä määriä. Suomen Kaasuyhdistys pitää strategian monialaisuutta oikeana tapana käsitellä asiaa.

Kuten Työ- ja elinkeinoministeriön asiaa käsittelevässä perusmuistiossa todetaan, Suomen ja EU:n sisäiset metaanipäästöt tapahtuvat suurimmaksi osaksi maatalous- ja jätesektoreilla.

Jätesektorilla Suomessa biojätettä päätyy vielä huomattavia määriä sekajätteen sekaan. Biojätteen erilliskeräystä ja käsittelyä tulee edistää. Biojätteen hajoamisesta johtuvien metaanipäästöjen ehkäisyssä biojätteen mädätys biokaasuksi on avainasemassa. Kaatopaikoille jo joutuneesta biojätteestä syntyvää metaania (kaatopaikkakaasu) kerätään talteen ja hyödynnetään energiana jo laajasti. On kuitenkin suositeltavaa tarkastella maakunta- ja kunnallisella tasolla tarkemmin, onko Suomessa vielä lisää soveltuvia kohteita kaatopaikkakaasun keräämiseen.

Maatalous on merkittävin metaanipäästöjen lähde. Päästöjen vähentämiseksi lannan, nurmen ja muiden suurivolyymisten jättebiomassojen käsittelyä biokaasureaktoreissa tulee edistää.

TEM on laatinut vuonna 2020 kansallisen biokaasuohjelman. Metaanipäästöjen vähentämiseksi on tärkeää, että biokaasuohjelmassa suositellut toimenpiteet pannaan toimeen, jotta potentiaalisten biomassojen hyödyntäminen edistyy, tuotetulle energialle ja kierrätyslannoitteille saadaan lisäarvoa, ja biomassan hallitsemattomassa hajoamisessa tapahtuvaa metaanin pääsyä ilmakehään saadaan torjuttua. Lisäpäästövähennyksiä saadaan, kun tuotettu biokaasu korvaa fossiilisia polttoaineita.

Kaasusektorilla metaanipäästöjä on torjuttu aktiivisesti. Vanhat matalapaineiset kaasun jakeluputkistot on valtaosin korvattu muovisilla kaasuputkilla, jotka eivät käytännössä vuoda. Korkeapaineisen kaasunsiirtoputkiston kuntoa seurataan systemaattisesti; vuodot halutaan ehkäistä jo turvallisuusnäkökohtien vuoksi. Suurin osa kaasusektorin metaanipäästöistä on peräisin huolto- ja korjaustöiden yhteydessä tehdyistä putkistojen ulospuhalluksista. Ulospuhalletun kaasun määrä on marginaalinen, ja se vaihtelee vuosittain sen mukaan, paljonko näitä töitä tehdään.

Kansainvälisestä näkökulmasta EU:n metaanistrategia tarjoaa hyvän viitekehyksen EU:n ulkopuolisten energiasektorin metaanipäästöjen hillitsemiseen. Satelliittimittauksen ja kansainvälinen mittauksen, raportoinnin ja todentamisen yhtenäistäminen on tärkeää. Muualla Euroopassa tapahtuu tällä hetkellä voimakasta siirtymistä hiilivoimasta tuulivoimaan ja maakaasuun. Jotta tässä muutoksessa saadaan paras mahdollinen ilmastohyöty, on tärkeää, että EU on aktiivinen myös EU:n ulkopuolisiin maakaasun arvoketjun metaanipäästöihin vaikuttamisessa. Tulevaisuudessa kaasuverkossa maakaasu korvautuu biokaasulla ja synteettisellä maakaasulla, ja metaanipäästöjen ehkäisy koskee myös näitä vihreitä kaasuja.

Helsingissä 30.11.2020

Suomen Kaasuyhdistys ry